

MiA Museene I Akershus

Avdeling Lommedalsbanen

Passasjertog på vei fra Bjørkåsen stasjon til Gundershogget stasjon trukket av damplokomotivet Bjørkaasen. Type: Orenstein & Koppel, Berlin Tyskland. Fabrikknummer 1363. Byggeår 1904, vekt 7 tonn. Damplokomotivet kom til Bærum fra Bjørkaasen Gruber i Ballangen kommune, Nordland, på sørsiden av Ofotfjorden i 1968. Bilde et tatt 17 september 2023. Foto: Ragnar Myrvold.

Årsberetningen 2024

Innholdsfortegnelse

1 Mål for virksomheten.....	3
2 Innledning	3
3 Styre og Forvaltning	4
4 Økonomi.....	6
5 Driften	6
6 Faste anlegg	9
7 Rullende Materiell.....	12
8 Anleggsmaskiner	20
9 Magasin	21
10 Utelagring.....	21
11 Varmtlager	21
12 Gjenstandsregistrering.....	21
13 Samlingene.....	21
14 Gaver	22
15 Venneforeningen for Lommedalsbanen	22
16 Avdelingens Satsingsområder	22

1 Mål for virksomheten

Mål for virksomheten er formulert i vedtekter for Stiftelsen Lommedalsbanen. Lommedalsbanen skal være et levende spesialmuseum med følgende formål:

Museet skal samle og bevare jernbanemateriell med sporvidde 600 mm. og med dette forbundne tekniske hjelpemidler og redskaper, tegnet, trykket og fotografisk materiale, - fra anlegg, industri og Forsvaret i Norge. Museet skal ved sin virksomhet søke å dokumentere historisk utvikling, funksjon og betydning av provisoriske og permanent bygde baner ved nevnte virksomheter.

Det etableres en banestrekning med bygninger og tekniske anlegg hvor samlingens materiell kan vises i bruk for besøkende i tilnærmet riktig kulturelt og teknisk miljø.

Om forholdene ligger til rette, bør banen forlenges i nordlig og sydlig retning i overensstemmelse med gjeldende reguleringsplan.

Driften av museumsjernbanen pågår normalt søndager i juni og søndager fra medio august til primo oktober, - samt 2. helg i advent i desember. I tillegg kommer gruppebesøk hverdager. Drift og vedlikehold baseres på antikvariske prinsipper og skal ivareta kunnskap om eldre tiders anleggs- og industrijernbanedrift og gammelt håndverk knyttet til dette. I eksisterende anlegg pågår kontinuerlig foredling av miljø og samlinger, samt utvikling av temastillinger/ scenarier. Innredning i museumsrom med utstillinger og dokumentasjon av temaområder pågår.

2 Innledning

Togdriften har foregått uten ulykker og skader på personer eller utstyr.

Synlige og ikke synlige administrative aktiviteter utgjør 2,3 årsverk av frivillige.

Avdelingen har nært samarbeid med Klyngeleder og fellestjenester i MiA sentralt som tar seg av regnskapsførsel og enhet for data.

Praktisk og administrativ aktivitet utføres av medlemmer i Venneforeningen.

Vedrørende Tildelingsforskriften

Etter at Jernbanedirektoratet i brev av 14.08.2023 avviste MiA's klage konkluderte MiA i mail av 19.9. at de ikke ville klage på avslag, men de stilte Stiftelsen Lommedalsbanen fritt til å forfølge saken. Datoen 07.03. 2024 ble det avholdt dialogmøte med Stabsdirektør Even Ødegaard og Avdelingsdirektør Klynge Vest Per Olav Torgnesskar fra MiA og Styreleder Ragnar Myrvold og Jan Dahle fra Stiftelsen Lommedalsbanen, - samt spesielt innbudte fagkompetanse Carl Frederik Thorsager. Sistnevnte redegjorde i detalj praktiske og formelle realiteter i saken. Møtet fant sted i MiA's lokale i Strømmen. Etter dette gjorde MiA helomvending i saken og skrev 28.06. til Samferdselsdepartementet "Anmodning om endring av tilskuddsforskriften - kulturminner i jernbanesektoren". I svarbrev av 12.9. skriver departementet at Jernbanedirektoratet sammen med Norsk jernbanemuseum er bedt om å evaluere forskriften. I oppdraget ligger det å vurdere forskriftens virkeområde. Til dette har Direktoratet engasjert eksternt firma. Evalueringen er ventet 15.12.2024.

Frivillighetsfella – Frivillighetens kår

I notat til styret sak 13/2023 gjør Styreleder rede for økende mengde pålagte oppgaver både fra MiA og det offentlige. Dette ligger langt utenfor hva en kan forvente av frivillhet i et museum som Lommedalsbanen. Det er i år registret 1,3 årsverk i arbeidsdager/ dugnader/tog kjøring og 1,1 årsverk på administrative arbeide, alt utført av aktive frivillig medlemmer. Totalt er det forbrukt 2,4 årsverk. I alle andre MiA's avdelinger sitter lønnede Stedsansvarlige og ledere.

Diesellokomotivet Granfos

Norsk Jernbanemuseum i Hamar var på leting etter et diesellokomotiv til deres «Tertit tog bane» inne på museumsområde. Lommedalsbanen kunne bekrefte at vi hadde lagret et diesellokomotiv i sporbredde 750 mm som Jernbanemuseet kunne få overta.

Litt historie om Granfos.

Diesellokomotiver «Granfos» ble bestilt hos Levahn mek. Verksted i Oslo 4 juni 1960 og ble levert 1 mars 1961 til «Granfos Bruks papirfabrikk» i sporbredde 1435 mm, Fabriknummer 262.

«Granfos Bruk papirfabrikk» som lå ved Lysaker elva på grensa mellom Oslo og Bærum ble nedlagt i 1981. Våren 1986 sto fortsatt «Granfos» loket hensatt hos en Skraphandler i Sandvika.

Privat personen Vidar Skilnand kjøpte loket for kr. 8000,- for deretter å få det transportert til Grorud Jernbaneverksted i Oslo for om sporing til 750 mm sporbredde. Deretter ble loket overført til Urskog Hølandsbanen/ Tertiten på Sørumsand.

Etter en opprydding ved Urskog Hølandsbanen i november 2002 fikk Styre i Stiftelsen Lommedalsbanen en forespørsel om de kunne ta vare på loket slik at det ikke ble sendt til skraphandler. Styret i Stiftelsen var enstemmig i å ta vare på loket. Loket ble lagret ved Lommedalsbanen i hele 22 år for så å bli overlevert til Norsk Jernbanemuseet i desember 2024 for å få et nytt og verdig liv på Hamar.

3 Styre og Forvaltning

Styret og årsmøtet

I 2024 består Styret av:

Styremedlemmer		
Leder	Ragnar Myrvold (2 år)	Aktiv
	Jan I. Dahle (2 år)	Aktiv
	Margrethe Wiegels	Donator
	Arvid Bredsten (1 år)	Aktiv
	Sverre Bråthen	Bærum Kommune

Varamedlemmer til Styret	
Kjersti Solbu Hansen	Aktiv
Anne Brakspear	Aktiv (1år)
Christin Wiegels	Donator
xxx	Bærum Kommune

Det er i løpet av året avholdt valg. Det er avholdt 4 styremøter og behandlet 24 saker, samt flere saker under posten «eventuelt».

Driftsbestyrer emeritus Olaf Wiegels møter fast i styret uten stemmerett. Kasserer og forretningsfører er MiA's regnskapsavdeling. Revisjon utføres av Revisjonsfirmaet BDO.

Forvaltning

Stiftelsen Lommedalsbanen er museets eierinstitusjon. I prinsippet uten inntekter og utgifter.

MiA -

Museene i Akershus avdeling 78 Lommedalsbanen er driftsinstitusjonen. Tilskudd og billettinntekter og utgifter til drift, vedlikehold og prosjekter er i avdelingen. Styret i Stiftelsen er også styre i avdelingen. Styreleder og medlemmer av styret har hatt arbeidsmøter med klyngeleder og administrasjonen i MiA sentralt.

Forsikringer

Forsikring av bygninger, materiell og øvrige samlinger er plassert i KLP Skadeforsikring AS. Forsikring av personell i togdrift og vedlikehold er i Eika forsikring AS. Ansvarsforsikring for reisende er plassert i fellesforsikring for museumsjernbaner administrert gjennom Norsk Jernbaneklubb.

HMS – Helse, miljø og sikkerhet

Temaet er av vesentlig betydning for frivillige i drift- og vedlikehold og for at våre besøkende befordres på forsvarlig vis i museet.

Deltagelse i MiA`s internorganer

Verneombudsamling i mars og september. Deltager Ragnar Myrvold

Flere Strategi- og klyngemøter i Klynge vest er avholdt. Deltagere Arvid Bredsten, Jan I. Dahle, Ragnar Myrvold og Olaf Wiegels.

Konferanser, seminarer, møter og kurs

Bærum kulturråd, Kulturkonferanse og årsmøte. Deltager Ragnar Myrvold.

Bærum Kommune avholdt kurs i styre arbeide for frivillige organisasjoner 17 april. Deltager Ragnar Myrvold Norges Kulturvernforbund. Ingen deltagelse.

Lommedalens Vel. Ingen opplysninger. Ingen deltagelse.

Kulturvernrådet i Akershus – Årsmøte. Deltager Ragnar Myrvold.

Akershus Reiselivsråd Årsmøte 2024. Ingen opplysninger. Ingen deltagelse.

MiA høst seminar 14 oktober på Teknisk museum i Oslo. Deltagere: Ragnar Myrvold, Øyvind Stray og Helge Bendiksen.

Norges Museumsforbund Landsmøte i Bodø - Ingen deltagelse. - Museumsforbundet seksjon SIKA (Seksjon for Industri, kommunikasjon og anlegg) samme sted. Ingen deltagelse.

Norsk Jernbane Museum. Nasjonalt nettverk for museumsbanene 17 - 19 oktober i Hamar. Deltager fra Lommedalsbanen Jan I Dahle. Arrangement for ansatte i museumsbanene. Småmuseene i Bærum/ Bærumsmuseene. Samarbeid om publisering. Ingen aktivitet i 2024.

Førstehjelps kurs ved Oslofjord museet. Deltager Jan I Dahle og Ragnar Myrvold.

Samarbeid

De nærmeste samarbeidspartnere i eget fagfelt er Urskog-Hølandsbanen, NJK Krøderbanen, Norsk Jernbanemuseum, Skatval Krigshistoriske museum i Trøndelag og Museiföreningen Munkedals Jernväg i Sverige. Med sistnevnte utveksles informasjon av felles interesse, vanligvis en gang pr. år og dagnadsinnsats, - samt Frankfurter Feldbahn museum i Tyskland.

4 Økonomi

Regnskaps tall	2024	2023
Billettsalg grupper	Kr. 2.232,-	kr. 0-
Billettsalg ordinær	kr. 311.205,-	kr. 266.500,-
Ordinært tilskudd Fylke	kr. 326.000,-	Kr. 315.000,-
Ordinært tilskudd Stat	kr. 59.000,-	Kr. 56.000,-
Ordinært tilskudd Bærum Kommune	kr. 100.000,-	Kr. 110.000,-
Andre tilskudd Bærum kommune	kr. 95.000,-x	Kr. 0,-
Drifts-og vedlikeholdstilskudd Jernbanedirektoratet	kr. 0 -	Kr. 4.491,-
Andre offentlige tilskudd	kr. 2.207,-	Kr. 0-
Bærumspakke	kr. 0,-	Kr. 0,-
Periodiserte tilskudd eksterne prosjekter	kr. 0,-	Kr.0-
SUM	kr. 800.886,-	kr. 750.866,-
Kostnader	kr. 739.042,-	Kr.963.104,-
Resultat	kr. 61.602,-	kr. 212.238,-

x) Bærum Kommune prosjektstøtte kr. 95.000,- til varmt lager. (Stålbygget).

5 Driften

Museumstogdriften er normalt søndager med annonsert åpningstid. I tillegg kommer dager med gruppebesøk og internarrangementer, samt 2. helg i advent i desember. Ved årets inngang lå alt til rette for normal togdrift i juni og ultimo august – primo oktober, - samt togtur til julenissehuset annen helg i advent. Til sammen 19 aktive i Venneforeningen deltok i driften. I tillegg kommer personale i kiosk og uteservering, samt medlemmer i Bærum verk Rotary i parkeringsorganisering 7. og 8. Desember. Natt til lørdag 7 desember kom det 20 cm med snø. Mannskaper fra venneforeningen startet snøryddingen lørdag morgen kl. 07.00 av sporet, plattformer, gangveier og parkeringsplassen slik at alt skulle være klart til første togavgang kl. 10.00. Det kom mere snø natt til søndag så det ble mere snømåking søndags morgen. Det var bra besøk av barnefamilier hele helgen. Vi kunne ha ønsket oss noen flere på lørdag. En av årsakene kan være at Bærums Verk hadde åpnet julegatene sine. Flere av de som kom til oss hadde brukt over en time i saktegående kø for å komme forbi Bærums Verk. Det er ikke forekommet uhell eller skade på publikum, personal eller materiell i løpet av året.

Passasjertog har stoppet på Bjørkåsen stasjon slik at passasjerene skal få informasjon og demonstrasjon av hvordan smalsporet jernbane ble benyttet i gruvedrift. Foto: Ragnar Myrvold.

Oppstillingen viser antall besøkende enkeltpersoner.

	2024				2023		2022	
	Barn/ Honnør	Voksen	Sum	Antall dager	Sum	Antall dager	Sum	Antall dager
Annonsert	3096	2732	5828	13	5008	12	8120	11
Grupper	0	0	0	0	116	3	414	6
Intern Arr.	0	0	0	0	50	1	0	0
SUM	3096	0	5828	13	5174	16	8534	17

Trafikkarbeid 2024:

Antall personkilometer (Pkm) – 5828 personer x 0,6 kilometer x 2 = 6994 personkilometer.

Lokomotivkilometer/ persontogkilometer 102 togpar x 2 x 0,6 kilometer = 122 kilometer.

I årene 1981 – 2024 er det befordret til sammen 143.528 besøkende.

Tradisjonen tro ble alt personale som deltok i togdriften invitert til felles middag med informasjon umiddelbart etter driften søndag 10. desember.

Overordnet myndighet oppfordrer til økte egeninntekter i museene. Lommedalsbanen hadde i 2024 91 % betalende besøkende. De øvrige var småbarn u/ 2 år, besøkende som reiser 2. gang samme dag, - samt medlemmer i Venneforeningen, - som reiser fritt. Dette i motsetning til flertallet av museer hvor forholdet mellom billettinntekter og antall besøkende er svakt. I tillegg til registrerte besøkende viser kvalifiserte registrering omkring 3000 besøkende utenom annonsert åpningstid.

Publikasjoner

Informasjon er tilgjengelig i internettside til MiA, lommedalsbanen@mia.no, og i www.baerum.kommune.no/museer og samlinger, i lokalavisen Budstikka - "Hva skjer", i kommunens informasjonsavis Bæringen og Facebook. Bladet Lommedalsbanen er gitt ut 2 ganger i fargetrykk. Styreleder har sendt ut årsmelding til alle medlemmer og forbindelser.

Kulturminnedagene

Kulturminnedagene ble arrangert søndag 1 og 8. september med tema "Spor, nettverk og forbindelser". Med vårt "levende" museum er Lommedalsbanen "godt innafor"!

Temaene

Spor: Ved Lommedalsbanen har vi hovedspor og sidespor som er i bruk på våre driftsdager og på dugnader/arbeidsdager.

Nettverk: Lommedalsbanen har et godt nettverk til Jernbanemuseet på Hamar, Urskog Hølandsbanen (Tertitten) på Sørumsand, Munkedal museumsjernbane i Sverige, andre faggrupper når det gjelder lokomotiver og Bærum kommune Kultur.

Forbindelser: Alle museumsbanen i Norge, museumsbaner i Sverige og Tyskland, Bærum kommune og MiA-Museene i Akershus.

Tema utstillinger/ Scenarier

Museumsrommet er tilgjengelig for interesserte. Rommet er utstyrt med TV skjerm som viser filmer med aktuelle temaer. Montering av utstillinger i museumslokalet pågår kontinuerlig.

I Bjørkåsens stasjonsområde er etablert scenarier med "anleggsdrift og gruve". Under togets opphold på stasjonen gis togpassasjerene informasjon om gruvedriften.

Trekraft

Damplokomotivet BJØRKAASEN har vært i bruk 2 driftsdager. Diesellokomotivene Blåmann, Rygge og Budich ble brukt i person- og arbeidstog. Lok «Flinta» har defekt sylindertopplokk. Her arbeides det med å demontere topplokket å få sendt det til reparasjon. Med dieselloket «Steinvik» gjenstår prøvestart etter justering av dieselpådrag på motoren. Dette er besluttet utsatt inntil videre.

Diesellokomotivet «Loke» som opprinnelig kommer fra Sulithjelma gruver via Erling J. Wiig på Bygdøy i Oslo har gjennomgått et omfattende vedlikeholdsarbeider med diesel tilførselen til motoren og mesteparten av det elektriske anlegget er lagt opp på nytt. Det ble foretatt prøve kjøring på høsten som var vellykket.

Passasjervogner

9 passasjervogner har vært i bruk i driften

Alle 2 og 4 akslede passasjervogner og 2 konduktørvogner er plassert i vognhallen.

Hvert år kontrolleres bremses og hjuloppheng på alle Lommedalsbanen sine passasjervogner.

På bildet kan dere se at fra venstre Stein Hæskja og Per Arne Nyberg som er i gang med kontrollen.

Foto: Ragnar Myrvold

Vernetjeneste

Lommedalsbanen er eget verneområde. Det er også avholdt to verneombudssamlinger hos MiA på Strømmen. Det har i perioden blitt avholdt to vernerunder ved virksomheten. Det er også utarbeidet risikovurdering av togdriften. I tillegg har vi vært med på førstehjelpskurs ved Oslofjord museet. Ragnar Myrvold er avdelingens Verneombud.

6 Faste anlegg

Bane:

Bilde er tatt ved innkjøres signalet til Gundershogget stasjon i slutten av april 2024.
Foto: Ragnar Myrvold.

Det er utført tilsyn og vedlikehold av spor og sporveksler. Kjemisk vegetasjonskontroll i sporet og stasjonsområder er utført. Vegetasjonsforedling på begge sider pågår. Samtlige skinneskjøter er kontrollert og bolter etter trukket. Det er også utført kontroll av befestigelse mellom skinne og stål / tresviller. Det er byttet ut en del av skinnene inne i lokstall 2 og i spor 2 på Gundershogget stasjonsområde. Sidesporet som går langs med branndammen, og inn i lokstall 1 har fått setningsskader i underbygningen av sportraseen. Må utbedres i løpet av sommeren 2025.

Gruve:

På driftsdager stopper togene ved Bjørkåsen stasjon hvor det demonstreres håndtering av vogner ut fra gruva som skyves via en svingskive og blir plassert på et sidespor

Bygninger:

Bygningen i midten er tidligere «Eid» stasjon på Rørosbanen (Tolga kommune) åpnet den 15 februar 1921 og ble nedgradert til holdeplass i 1952. Den mistet persontrafikken i 1985 og ble nedlagt i 1987. I 1990 ble bygningen flyttet til Lommedalsbanen i Bærum kommune og fikk navnet Gundershogget stasjon. Bilde ble tatt 22 januar 2025.

Foto: Ragnar Myrvold

Etter pålegg fra overordnet myndighet er oppnevnt og engasjert fagekspertise for gjennomgang og utarbeidelse av tilstandsbeskrivelse av bygninger og faste installasjoner. Det ble funnet skade i taket på Gundershogget stasjonsbygningen og lokomotiv stall 1. Skadene er utbedret. Godshuset på Bjørkåsen stasjon er det råde i bjelkene under gulvet. Bjelker må byttes.

Det er utført fortløpende vedlikehold på flere av bygningene.

Telefon

Museets fast / trafikktelefon viderekobles (utenom åpningstid) til MiA's sentralbord.

Brannsikkerhet

Alle brannslukkere er kontrollert i februar i forbindelse med MiA-Museene i Akershus sikkerhets måned.

Branndammen ved sidesporet inn til lokstall 1 er fylt opp med vann. Skilt som viser branndam er ikke satt opp etter gravearbeider i området. Skiltet blir satt på plass sommeren 2025.

Sommeren 2023 ble dam kapasiteten kraftig redusert grunnet sterk nedbør/flom som fylte opp dammen ytterligere med kvist og slam. Det er i dag antatt at det er ett midlere slam-lag/sediment på i størrelsesorden 1 meter. Videre er det tiltagende gjengroing som i ett tjern.

Opprydding

Arbeidet med opprydding og sortering av verktøy pågår fortløpende. Det er opprettet et stoffkartotek for oljer og kjemikalier i 2022. I 2024 har det pågått arbeide med å standardisere de olje typene vi bruke til lokomotiver og arbeidsmaskiner fra stort sett en leverandør for å få bedre oversikt og innkjøpspris..

Alt utstyr og skrot som var samlet inne i godshuset på Bjørkåsen stasjon er fjernet. Det er tatt vare på det som kan brukes i togdriften, resten er kjørt til gjenvinning. På Lommedalsbanens fjernlager på Bekkestua bibliotek har det foregått utsortering av dokumentasjon uten forbindelse til Lommedalsbanens temaer. Overflødig materiell er donert til og avhentet av NJK Krøderbanen, Norsk Jernbanemuseum på Hamar og noen dokumenter til Trafikkhistorisk museum i Oslo.

Hærverk og tyveri

Det har ikke forekommet hærverk i løpet av året. Preventiv sikringer pågår.

I år har det vært tyveri av en bålpanne fra Smutterud stasjon som brukes i forbindelse med juletog kjøringen.

De som har stjålet bålpannen har måtte båret den i 1 km for å få den frem til parkeringsplassen der bilen har stått.

7 Rullende Materieell

Lokomotiver

Bjørkaasen

Fabrikat: Orenstein & Koppel.
Fabriknummer: 1363.
Byggeår: 1904, vekt. 7 tonn.
Type: Tvilling-våtdamp lokomotiv (Zaadruks).
Kom fra Bjørkaasen Gruber i Ballangen til Lysaker utenfor Oslo i 1968.
Bjørkaasen har vært i bruk under årets drift.
Kjelen er forskriftmessig vasket og uttørret.
Loket er driftsklart.
I august 2023 fikk Lommedalsbanen i gave fra Frankfurter Feldbahn museum ved Udo Przygoda et ny produsert skilt etter originalen tegninger.
Skiltet manglet på damplokomotivet «Bjørkaasen» etter å ha vært i 120 års drift.

Bison

Lokomotivbau Karl Marx Badelsberg i Berlin.
Fabrikat: VEB LKM Badelsberg.
Fabriknummer: 388554
Byggeår: 1974 Type: V10C, - 16 tonn.
Kom fra Polske statlige skogsbaner region øst i 1996.
Loket er i trafikk ved Museiföreningen Munkedals Jernväg i Sverige og har forsvarlig driftsvedlikehold.

Sulitjelma

Fabrikat: Levahn
Fabriknummer: 350
Byggeår: 1966
Type: 3TD
Restaurert i 1991 av Levahn.
Kom fra Sulitjelma gruver i 1985.
Har ikke vært i drift.
Står i lokstall 2.

Rygge

Fabrikat: Levahn

Fabrikknummer: 223

Byggeår: 1958

Type 6TD

Om sporet fra 750 mm. Hentet på lagertomten til Veidekke A/S på Rygge i Østfold i 1985.

Har vært i drift hele året i passasjer og arbeidstog.

Blåmann

Fabrikat: Levahn

Fabrikknummer: 155

Byggeår: 1952

Type 8TD

Kom fra Østlandske Sjøforsvarsdistrikt Horten i 1990. Loket har vært i bruk i arbeidstog.

Steinvik

Fabrikat: Deutz KHD

Fabrikknummer: 36838

Byggeår: 1941

Type: OMZ 122F – 8,5 tonn

Kom fra Trøndelag Sjøforsvarsdistrikt

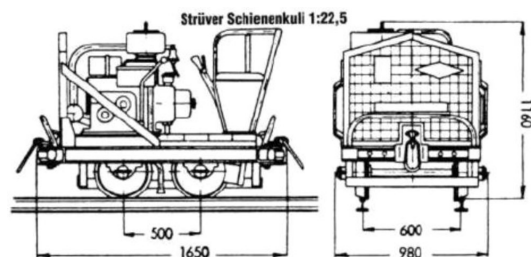
Steinvik lager i 1981.

Justering av dieselpådrag er utført.

Prøvestart er utsatt inn til videre.

Loket er plassert i vognhallen.

Strüver Schienenkuli 2 stk.

Kom fra Vårdal teglverk, Askvoll utenfor

Førde på 1990 tallet.

Er i meget dårlig forfatning.

Lagret i skur ved Byveien.

Langstein

Fabrikat: Deutz KHD
Fabriknummer: 36839
Byggeår: 1941
Type: OMZ 122F – 8,5 tonn
Kom fra Trøndelag sjøforsvarsdistrikt
Steinvik lager i 1981.
Loket er ikke restaurert. Tilbakeført til Skatval
Krigshistoriske museum i Stjørdal Trøndelag.
Bilde er tatt under opplasting på ved Lommedalsbanen
høsten 2022.

Altermark

Fabrikat: Levahn batterielektrisk lokomotiv.
Fabriknummer: 215.
Byggeår 1958
Vekt 2,2 tonn.
Kom fra Norwegian Talc Altermark A/S,
Gamle gruva, Båsmoen, Mo i Rana i 1984.
Står i 20' container

Loke

Lokomotivfører Hans Petter Jacobsen.
Fabrikat: Levahn. Type: 3TD.
Fabriknummer: 366 Byggeår: 1967
Donert fra Tertiærbanen LADEGAARSÖENS PRIVATBANE på
Bygdøy i Oslo 30. september 2020 av Elsa og Erling J. Wiig.
Loket kommer opprinnelig fra Sulitjelma gruver.
I 2024 er dieselpumpen tatt ut og lagt i bløt i diesel,
dieseltanken er vasket innvendig og 3 dieselledninger er
byttet. Bryterpanelet er overhålt. Det er lagt opp nye
elektriske ledninger fra panelet og frem til starteren.
Lokomotivet er prøvekjørt. Står i lokomotiv stall 2.

Flinta

Fabrikat: Gmeinder.
Fabriknummer: 4096
Byggeår 1943
Type: HF50B, 8 tonn.
Kom fra Østlandske Sjøforsvarsdistrikt i Horten i 1985.
Planlagte ombygging til glødeplugger i 24 volt anlegg. Lok
«Flinta» har defekt sylindertopplokk. Står i lokstall 2.

Budich

Fabrikat: F W Budich.

Fabrikknummer: 2578 (se samme type Budich lokomotiv ved Kristiansand Kanonmuseum, Møvik fort med fabrikknummer 2570) Byggeår. 1939-40

Type: SL44/600Z

Kom fra Østlandske Sjøforsvarsdistrikt i Horten 28 november 1988. Lokomotivet har vært i drift.

Står i lokstall 1.

Kronstad

Fabrikat: Diema.

Fabrikknummer: 4139

Byggeår: 1978

Type: DFL 30/1,7S, - 6 tonn.

Kom fra Høyre-Ellefsen A/S, Flesland fergekai i Bergen i 1988. Brukt i arbeidstog.

Det er utført ordinært driftsvedlikehold.

Er plassert i lokstall 2.

Løkken

Fabrikat: Jenbach

Fabrikknummer: 354-499

Byggeår 1967

Type: JW DM 20, 3,8 tonn.

Kom fra Orkla Grubeaktiebolag ved Løkken verk i Trøndelag.

Er ikke driftsklart. Står i vognhallen.

Romsdal

Fabrikat: Diema

Fabrikknummer: 2897

Byggeår: 1967

Type: DC30/1, - 5 tonn.

Kom fra Entreprenør Martin Kristiseter A/S fra Åndalsnes sitt lager på Østlandet i Berger grustak ved Skedsmokorset i 1985. Entreprenør Kristiseter A/S hadde store kontrakter med Oslo kommune vannverk med å lage tunneller øst i Oslo. Dette lokomotivet var sist brukt i tunnelen mellom Ellingsrud og Høybråten øst i Oslo.

Er plassert i vognhallen.

Kröhnke

Fabrikat: Kröhnke.

Fabrikknummer: ?

Byggeår: 1952.

Type: 2 tonn (2,5 tonn med hytte, 11PS).

Deutz dieselmotor MAH 914, en sylindere firetakt. Rudolf Kröhnke Maschinenfabrik Buxtehude, sydvest for Hamburg i Tyskland.

Kom fra Entreprenør Martin Kristiseter A/S fra Åndalsnes sitt lager på Østlandet i Berger grustak ved Skedsmokorset i 1977.

Entreprenør Kristiseter A/S hadde store kontrakter med Oslo kommune vannverk med å lage tunneller øst i Oslo. Ikke i drift, men kjørbart. Står lagret i 40` fot container.

Major'n

Fabrikat: Glaser & Pflam.

Fabrikknummer 9902

Byggeår 1935

Type: BM FE 24 M - 0,6 tonn.

Kom fra Trøndelag Sjøforsvarsdistrikt

Steinvik lager i 1970.

Driftsklar, men ikke demonstrasjonskjørt.

Står i 20` container.

Tiur'n

Fabrikat: Torvbane lokomotiv.

Type: Trøhaugen, Roverud, bensin Volvo motor

Byggeår: 1970-tallet.

Egenprodusert av Nittedal torvindustri A/S, avdeling Skage i Nord-Trøndelag. Er plassert i 40` container. Hjuringer må påleggsveises og dreies. Ikke kjørbart.

Filip

Fabrikat: Diema
Fabrikksnummer: 2985
Byggeår: 1968 (på originale fabrikk skiltet).
Type: DS20/1, - 3,5 tonn.
Kom fra Entreprenør H Eeg Henriksen A/S,
lagertomt i Bjerkvik ved Narvik.
Startforsøk utsatt. Står i vognhallen.

Lynet

Fabrikat: Torvbane Lokomotiv
Byggeår: 1940, ombygget i 1980
Vekt: 2 tonn
Motor: Deutz diesel
Egenprodusert ved Østlandske torvindustri AS, og brukt
ved Våler og Kirkenær torvindustri i Solør.
Ikke kjørbart. Lagret i et skur ved Byveien

Eidsvoll

Fabrikat: Demag.
Fabrikksnummer: ?
Tysk skilt i Norge 0169.
Byggeår: 1942.
Motor: 1 cyl. Glødehode-håndstart 15 PS
Type: ML15,
3,3 tonn, 2 Buffer lodd fjernet.
Kommer fra Vormen forenede teglverk i Eidsvoll.
Diesel lokomotiv Demag er lagret under presenning på
parkeringsplassen ved Gundershogget stasjon.

Risnes

Fabrikat: Levahn.
Fabrikksnummer: 147.
Byggeår: 1952.
Type: 4,5 TD
Kom fra Risnes kalkverk, Trengereid.
Tidligere brukt ved Bergenshalvøens Kommunale
Kraftselskap.
Ikke kjørbart. Lagret i skur i Byveien.

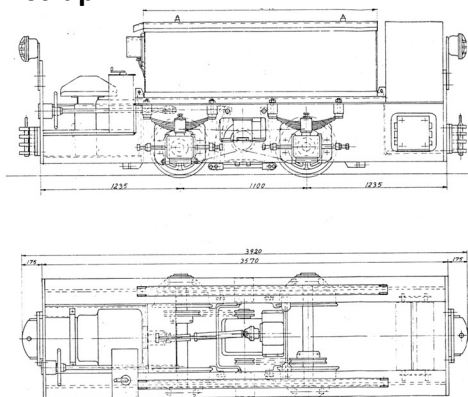
Ullern

Fabrikat: Torvbane lokomotiv, bensen
Ford T –motor. Egenprodusert lokomotiv.
Byggeår: 1938.

Kom fra Nittedal torvindustri AS,
avdeling Ullern, Disenå i Solør.
Ikke i drift. Lagret i skur i Byveien.

Astrup

Fabikat: Levhan

Fabrikknummer: 498

Byggeår: 1978, 6 tonn.

Type: 30-40C batterielektrisk drift, Ela12.

Spennning 140 Volt, 228 Ah.

Kom fra Astrup Høyer A/S i Oslo i 1985. Lokomotivet er
brukt i avløpstunnelen mellom Majorstua og Bryn i Oslo.
Dette er et av 6 like batteri anleggslokomotiver som ble
brukt på dette anlegget. Ikke kjørbart. Lagret i skur ved
Byveien.

Granfos

Fabrikat: Levahn, sporvidde 750 mm.

Fabrikknummer: 262

Byggeår: 1961.

Type: 8TD

Diesellokomotiver «Granfos» ble bestilt hos Levahn mek.
Verksted i Oslo 4 juni 1960 og ble levert 1 mars 1961 i
sporbredde 1435 mm. til «Granfos» Bruk papirfabrikken» i
Lysaker på grensen mellom Oslo og Bærum. Fabrikken ble
nedlagt i 1981. Våren 1986 sto fortsatt «Granfos» loket
hensatt hos en Skraphandler Øyvind Pettersen i Sandvika.
Privat personen Vidar Skilnand kjøpte loket for kr. 8000,-.
Deretter får han det transportert til Grorud
Jernbaneverksted i Oslo for om sporing til 750 mm
sporbredde. Etter om sporing ble loket overført til Urskog
Hølandsbanen/ Tertiten på Sørumsand.

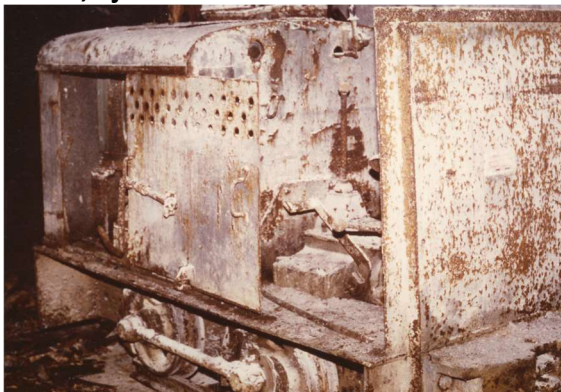
Etter en opprydding som ble utført i november 2002 fikk
Styret i Stiftelsen Lommedalsbanen en forespørsel om de
kunne ta vare på loket slik at det ikke ble sendt til
skraphandler. Styret var enstemmig i å ta vare på loket.
Sommeren 2024 ble styret i Stiftelsen Lommedalsbanen
forespurt av Norsk Jernbanemuseum på Hamar om de
kunne få overta «Granfos» loket. 9 desember 2024 etter
22 års lagring ved Lommedalsbanen, ble «Granfos» hentet
for å få et nytt verdig liv hos Norsk Jernbanemuseum.

Demag, Sjøflot 1

Fabrikat: Demag.
Fabrikkenummer: ?
Tysk skilt i Norge 0158.
Byggeår: 1942.
Motor: 1 cyl. Glødehode—håndstart 15 PS
Type: ML15, 4,0 tonn
Kom fra Sjøflot kalksteingruve, Surnadal i løpet av 1990 årene.
Ikke kjørbart. Lagret i skur i Byveien.

Deutz, Sjøflot 2

Fabrikat: Klöckner Humboldt Deutz AG, Köln.
Fabrikkenummer: 36448
Motornummer: 790133 Deutz 2cyl.
Byggeår: 1941.
Type: OMZ 117, 2,8 tonn.
Tidl. Eier Norwegian Talc A/S.
Brukt ved Sjøflot Kalksteinsgruve i 1980-1990.
Kom fra Sjøflot Kalksteinsgruve i Surnadal til Lommedalsbanen i løpet av 1990 årene.
Ikke kjørbart. Lagret i skur i Byveien.

Demag, Sjøflot 3

Fabrikat: Demag.
Fabrikkenummer: ?
Tysk skilt i Norge 0173.
Byggeår: 1942.
Motor: 30-233, 1 cyl. Glødehode—håndstart 15 PS
Type: ML15, 4,0 tonn
Tidl. Eier: Staten Jernbaneanlegg.
Kom fra Sjøflot kalksteingruve, Surnadal i løpet av 1990 årene.
Ikke kjørbart. Lagret i skur i Byveien.

Rødsand

Fabrikat: Jung Type EL105.
Fabrikkenummer: 7711
Motornummer: 4629. Type: SE110.
Byggeår 1958
Kom fra Sigurd Hesselberg asfalt A/S ved Rødsand gruver på vestsiden av Tingvollfjorden i Nesset kommune på Nord Møre til Lommedalsbanen i 1986. Diesel lokomotiv Rødsand/Raudsand er lagret under presenning på parkeringsplassen ved Gundershogget stasjon.

Vogner

Lukkede og åpne godsvogner, vogner fra sjøforsvaret, vagger, bunntømmingsvogner, torvbanevogner, traller og tømmer vogner.

To lukkede godsvogner, aggregatvogn og 2 boggivogner er plassert i vognhallen. Vagger og torpedo/mine tog står ute ved Smutterud stasjon. Kompressorvognen er skiftet ut fra container og hensatt i Smutterud.

Godstog på vei inn til Gundershogget stasjon. Lokomotivfører er Olaf Wiegels.
Foto Ragnar Myrvold.

8 Anleggsmaskiner

Minigraveren har vært i bruk i sommer og høst til forskjellige gravearbeider og til heising av skinner ved Gundershogget stasjonsområde.

9 Magasin

I skuret ved Aamot sag er det lagret lokomotiver, vogner og motorer på 4 spor inne i bygningen.

10 Utelagring

På lagerplass i Byveien er det lagret skinnemateriell. På siden av parkeringsplassen ved Gundershogget stasjon er det lagret skinnemateriell 2 steder og 2 lokomotiver under presenning.

Bak Gundershogget stasjon er det lagret 5 vagger. På sidesporet i Hagan er det lagret flatvogner og kassevogner. På sidesporet ved Bjørkåsen stasjon er det lagret diverse vogner og traller.

På to sidespor i Vensåsbakken er det lagret vagger, flatvogner og snøploger. På 2 sidespor ved Smutterud stasjon er det lagret vagger, flatvogner, kassevogner, spesialvogner og kastelastemaskin.

I enden av sporet mot utsikten står det lagret 8 vagger, 4 flatvogner og 3 bunntømmings vogner.

11 Varmtlager

I ekstraordinært møte 26. november 2019 vedtok styret bygging av Varmt lager ved Gundershogget stasjon, og med det engasjement av arkitekt for utarbeidelse av tegninger, beregninger og byggemelding. Arbeidet pågikk gjennom året.

Prosjektet ble forankret i MiA i møte 09.09.2020 Byggetillatelse med dispensasjon i forhold til avstand fra bekk ble mottatt i brev fra Bærum kommune av 01.12.20.

Det meste lå til rette for byggestart vår 2021 og pelling av stålrør for fundamentering er utført. På forsommeren 2023 utførte Lommedalen Bygg betong arbeidet av grunnmur og betong gulv.

Øvrige arbeider er utsatt til 2025. Forberedelse til søknader om finansiering pågår med MiA-Museene i Akershus.

12 Gjenstandsregistrering

Det er ikke utført gjenstandsregistrering i løpet av året.

Styre i stiftelsen Lommedalsbanen har estimert at det i samlingen er ca. 130 tekniske hjelpemidler, redskaper, tegnet, trykket og fotografisk materiale, - fra anlegg, industri som ikke er registret.

Det arbeides kontinuerlig med å digitalisere alt bildematerialet fra den spede begynnelse med Haslum Lokale Jernbane i fra 1957 i ganteriet som faren til Olaf Wiegels eide og senere Lommedalsbanen fem til dags dato.

13 Samlingene

Diesellokomotivet Langstein fra TSD Steinvik lager i Nord-Trøndelag er tilbakeført til Skatval Krigshistoriske Museum i Stjørdal. Museet ønsker å gjenskape en del av jernbanetransportsystemet som ble anlagt under 2. verdenskrig. Diesellokomotivet «Granfos» 8 tonn er overført til Norsk Jernbanemuseum i Hamar.

I Jernbanemuseet er tema "Anleggsdrift" nær totalt fraværende. I Lommedalsbanens samlinger inngår 3 stk. Lokomotiver av fabrikk DEMAG type ML 15, byggeår 1942. Ett av disse er merket "Statens jernbaneanlegg" og kan ha vært i bruk i anlegg av Sørlandsbanen eller Nordlandsbanen. I brev av 28.02.2023 til NJM tilbys museet dette som donasjon. Museet svarer samme dag med å takke for generøst tilbud og vil gjøre vurdering av muligheter og interesse for overtagelse. Til tross for påminnelse 28.08.2023, - er ingen tilbakemelding mottatt!

14 Gaver

Fra medlem nr.192 Arne Køhn er mottatt kontantdonasjon med kr. 250,- og kr. 200 fra Franz Warmbier, Tyskland i bidrag til Venneforeningen.

Per Arne Nyberg har donert 1 stk. 1,5 tonns kjetting talje.

Asmund Nyberg har donerte 1 stk. Sekketralle, 1 stk. Gress og Ryddesag bensin med bæresele og 1 par kjørebruer i aluminium.

15 Venneforeningen for Lommedalsbanen

Medlemstallet er 77 betalende enkel-, familie- og bedriftsmedlemmer. I tillegg kommer 4 livstidsmedlemmer. Det har vært en liten oppgang i antall betalende medlemmer.

Aktiviteter med vedlikehold og prosjektarbeid utføres i hovedsak på tirdager/kvelder fra april til november måned, - med unntak for ferieukene.

Venneforeningens stordugnader ble avholdt lørdag 10 mai med å klarere bygninger, kiosken, lokomotiver, vogner og banestrekningen før sesong start. Den andre stordugnaden var fredag 6 desember dagen før juletog kjøringen.

16 Avdelingens Satsingsområder

I den pågående OU prosessen er frem kommet ideer om at MiA sentralt overtar ansvaret for museets bygningsmasse med planmessig vedlikehold og tilsetting av ambulerende håndverkerstab.

Om det er bevegelse i saken er ukjent for avdelingen. Resultat avventes.

Forvaltning og prioriterte oppgaver - bygninger, anlegg og gjenstander

- Installasjon av brann og tyverisikring
- Gjennomføre risikoanalyser
- Gå vernerunde minimum en gang pr. år
- Digital registrering av gjenstander og dokumentasjon
- Opplæring av personell i trafiksikkerhets- og museumstjenesten og redning
- Bygninger vedlikeholdes fortløpende
- Sporanlegg vedlikeholdes fortløpende
- Vegetasjonsforedling med tynning av skog på begge sider av linjen
- Lokomotiver og vogner vedlikeholdes fortløpende
- Bygging av scenarioer pågår fortløpende
- Planlegge og innrede utstillinger i museumslokalet pågå.
- Det skal foretas opptelling og tilstandsvurdering av vogner og traller med mål om å redusere antall enheter

Resultatmål: Sikkerhet for museet, personale og de besøkende, samt øke besøkendes opplevelse.

Forskning – dokumentasjon, undersøkelser, internt og eksternt

Forske og dokumentere opprinnelsen av gjenstandene. Undersøke og dokumentere bruksområder og sted. Det er mulig at vi i større grad må fremheve eierinstitusjonens navn: Norsk anleggs- og industrijernbanemuseum.

Resultatmål: Forskningsresultatene publiseres i medlems- og informasjonsorganet Lommedalsbanen

Formidling – utadrettet virksomhet – på museet og ut mot verden

- Utvikling av Lommedalsbanen til et attraktivt besøksmål
- Formidling av banetransport fra anlegg, industri og Forsvaret
- Faglig utvikling i samarbeidet med beslektede museer i inn- og utland
- Utarbeide pedagogisk materiale for ulike grupper og elever i ulike trinn i barnehage, barne- og videregående skoler
- Avdelingen ønsker å fremstå som museum som ivaretar kultur og historie om «rallaren» og slusken med sine enkle

redskaper, - og med disse fulgte skjøger og brennevins- langere, - alle mennesker som i forrige århundre sto lavest på samfunnets rangstige.

Resultatmål: Større besøkstall og fornøye besøkende og frivillige.

Fornyng – ideer for utvikling

- Forbedre informasjon og vise gjenstander i bruk, - for besøkende
- Rekruttering av yngre frivillige.

Resultatmål: Besøkende vil ha større utbytte. Flere åpningsdager.

Forankring – forhold til nærområdet, Venneforeningen, publikum

- Gjennom å styrke forankringen i lokalsamfunnet (Lommedalen vel) og delta i samarbeidsorgan med «småmuseene» i kommunen
- Ved å tilrettelegge virksomheten til de ulike lokale brukergrupper som benytter avdelingens tilbud offentlige og private bedrifter og ideelle foreninger
- Barn som kommer til i regi av den kulturelle skolesekken, utflukter, barnehager og skolebesøk
- Museet skal være sikret fast stilling.

Resultatmål: Større besøkstall.

Lommedalen 21. mars 2025

Ragnar Myrvold, leder	Jan I. Dahle, styremedlem
Margrethe Wiegels, donator/styremedlem	Arvid Bredsten, styremedlem
Sverre Bråthen, Bærum kommune	Driftsbestyrer emeritus Olaf Wiegels
Anne Brakspear, varamedlem	Kjersti Solbu Hansen, varamedlem